

Közös fronton.

Rossz dolgokból néha jó is szokott fakadni. Lehet, hogy most is így lesz. Tömegesen kívánnak újév napján egymásnak „boldog újévet!” az emberek és soha olyan szépséggel, fanyar száj-izzel nem fogadták a kölcsönös szeretetnek ezt a hagyományos, derűs, kedves megnyilatkozását — mint az idén. Mintha a lemondásteli szomorú mosoly, mely a polgártárs ajkán e jókívánság hallatára fakadt, — azt mondta volna válaszképen: „Hát lehet-e boldog újévre kilátás, mikor a gyanútlan, munka miatt görnyedő polgárságot ilyen törvényátok halmazával lépik meg épen újévre?” „Boldog újév!” Ehhez a boldogságnak legálább kilátása, reménye kell, hogy meglegyen. Sajnos, ezt sem hagyták meg nekünk.

Mit törődnek sorsunk magas intézői azzal, hogy a polgárság lelkiületét csüggetegé, lehangolttá tették! Hogy megfosztottak bennünket a bizakodástól és önbizalomtól is! Mi polgárok egész egyszerűen „quantité négligeable” lettünk, amelynek lelki hangulata, érzelmei és mentalitása nem számítanak. Adóalanygépítetté, Gólemekké sülyedtünk. Sorsunk magas intézői szerint minnek az ambíció, minnek a lélek szárnyalása, minnek az élet- és a munkakedv és megelégedettség a polgárnak? Egy szent kötelessége van csak a „mizera plebs contribuens”-nek: *mennél több adót fizetni!* Erre összpontosítsa minden akarátát és „ha már ezt a kötelességét teljesítette, akkor mehet!” Ez esetben megkapja az adókönyvecskéjét is, ezt a passe-partout-va előléptetett, ez előtt jelemtelen micsodát. Többet ne kívánjon, vagy ha vannak egyéb ambíciói, ugy tegye azokat el jobb időkre és örüljön annak, hogy él!

Csakhogy tisztelt felsőbb hatalmak, ez nem élet! Ezt így tovább nem lehet csinálni. Ilyen kegyetlen kiméletlenség láttára, egy belső kategorikus imperatívus szólal meg bennünk és a védekezés gondolatait ébreszti fel. Ahol megértés, érv és tiltakozás sem találunk meghallgatásra, ott, ahol még a lét alapjait is merik ilyen kegyetlen törvényekkel megingatni és lábunk alól a talajt kirántani — ott csak sikeres szövetségzés segítségével lehet az egyesülés erejével és hatalmával jobb belátást *kíványszeríteni!* Egyesüljön most, az eminens nagy, katasztrófálisan fenyegető veszedelem idejében a két testvértábor: *a kereskedelem és az ipar!* Maradjon meg mindegyik a maga működési körzetében a saját vezetésében, de kössön e két hatalmas tábor véd- és dacsóvetséget! Ha egyelőre csak esetről-esetre is, később talán állandósítva. Legyen külön-külön vezérkara mindkét hadseregnek, mely adott vezényszóra teljes harmoniában együtt operálhasson. Ha esetleg lesznek is hébe-lóba a jövőben érdekeltéréseik — és ha ezek talán kompromisszum útján sem lennének áthidalhatók, úgy azokat szűkség esetén ki lehet majd kapcsolni. De higgyék el nekem iparospolgártársaim, hogy jobb lesz *közösen védekezni, mint egyenként tönkremenni és elpusztulni!* Állítsuk fel ezt a közös vezérkart és ne hagyjuk, hogy érdekeink és emberi mivoltunk teljes figyel-

Ma délután megnyílt a második hágai konferencia

Jaspar elnöki megnyitója. — Előkészületek a konferencia „tűzbiztossá” tételére. — Aggodalmak a keleti jóvátétel miatt.

Olaszország vette kezébe a keleti jóvátétel kérdésének elintézését.

Há g á b ó l jelentik: Ma az összes delegátusok megérkeztek Hágába. Utolsónak Titulescu és az angol megbízottak jöttek. Belaerts van Blok-Ke and holland külügyminiszter szinte szünet nélkül künn tartózkodik az állomáson és fogadja az érkező delegációkat.

Az egyes államok delegátusai ma délután már jóval öt óra előtt keresték fel a felsőház épületét, amelynek üléstermében tartja második ülészakát a hágai konferencia. A terem meglehetősen szűk és alig tudja befogadni a nagyszámu delegátust. A kölcsönös üdvözlések után a delegátusok elfoglalták helyüket. A francia delegáció, élükön Tardieu miniszterelnökkel és Briand külügyminiszterrel, melegen üdvözölték a Bethlen István gróf vezetésével bevonult magyar bizottságot.

Jaspar elnök mondotta ezután elnöki megnyitóját és beszédében külön üdvözölte Magyarországot, Ausztriát és Bulgáriát delegátusait, akik a múlt ülészakán nem vettek részt, míg a mostanira meghívást kaptak. Az elnöki megnyitóval véget ért a plenáris ülés, majd a delegátusok hízalmas értekezletet tartottak.

JASPAR.

Az értekezleten a munkarenddel foglalkoztak. Két bizottságot választottak, az egyik a német jóvátételek ügyével, a másik a német német jóvátétel kérdéseivel foglalkozik. Az első bizottság elnöke Jaspar, a másodiké Loucheur lett. Az első bizottság már ma este tartotta ülését, míg a második, amely Magyarországot, Ausztriát és Bulgáriát érdekl, holnap délelőtt fél 11 órakor tartja első ülését.

Londonból jelentik: A Spectator szerint minden előkészület megtörtént arravonatkozólag, hogy a második hágai konferenciát „tűzbiztossá” tegyék. A keleti jóvátétel kérdése ugyan még nem nyert elintézés, de esztelenség volna, ha a minduntalan előranciaigált op-tánsperrel késleltetnék a Young-tervezet a rá sát. Az Economic budapesti levelezője szerint Bethlen gróf Hágában a végsőkig fog harcolni

men kívül hagyásával a könyörtelenség bennünket eltiporjon! Anglia és Franciaország évszázados ellenségek voltak, s amikor őket létérdekekben megfenyegették, közös fronton találkoztak, egyesültek és győztek! Foglalkozunk tehát t. kereskedő- és iparospolgártársaim eme felvetett eszmével, melynek elő-

a román és cseh követelések ellen. Magyarországot elhatározta, hogy nem fizet több jóvátételt, mint amennyit eddig részére megalkapítottak s hogy nem adja fel a trianoni békeszerződés 250-ik szakaszában biztosított jogait. Az egész ország támogatja a magyar kormány álláspontját. A lap szerint a keleti jóvátétel kérdésének elintézésének hátrányos Magyarország és az utódállamok politikai viszonyára nézve és a hatás már jelentkezik, miután Magyarország és szomszédai között rendkívül feszült a viszony. A levelező szerint Hágának kell megszüntetni a Magyarországra nehezedő bizonytalanságot.

Genéből jelentik: A Reuter-iroda genfi tudósítója szerint népszövetségi körökben nagy érdeklődéssel figyelik a hágai konferencián lejátszódó eseményeket. Aggódnak, hogy Magyarország és Bulgária nehézségeket fognak okozni és azt hiszik, hogy Bethlen István gróf magatartása fordulópontot fog jelenteni Magyarországot és a kisantant viszonyában.

Londonból jelentik: A New Statesman szerint a hágai konferencia kilátásai nem rózsásak. Magyarország ragaszkodik a non possumus álláspontjához és kijelentette, hogy nem hagy magán folyton eret vágni. A főhíbasok a nagyhatalmak, amelyek ilyen sokáig hagyták huzódni az ügyet.

Hágából jelentik: A legújabb jelentések szerint a konferenciának szeanzációja az, hogy

a keleti jóvátétel kérdését Olaszország vette a kezébe.

Olaszország meg is kezdte a tárgyalásokat az érdekelte felek között. Ezzel a kérdés új fázisba jutott.

Budapestről jelentik: A MTI értesülése szerint egyes külföldi lapok azt közlik, hogy a magyar kormány 1943. után hajlandó 250 millió arany korona jóvátételi terhet elvállalni. A Magyar Távirati Iroda illetékes helyről kapott felhatalmazása alapján kategorikusan megcáfolja ezeket a híreket.

Hágából jelentik: Snowden angol kincstári kancellár nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, ha a franciák fölvetik a szankciók kérdését, Anglia szabad kezet ad, azonban kötelezettségeket nem vállal.

Berlinből jelentik: A Deutsche Tageszeitung szerint, az egész magyar közvélemény támogatja a hágai magyar delegációt. A kisantant és Franciaország Magyarországra szeretné hárítani a felelősséget a konferencia esetleges meghiúsulásáért, azonban Magyarország nem engedi magát megfélemlíteni. A Berliner Lokalanzeiger szerint Magyarország azona véleményen van, hogy eleget szenvedett és eleget vettek el tőle. Ha valaki még akar valamit, — írja a lap — jöjjön el érte. De senki sem fog eljönni, mert Magyarország szövetségstársat szerzett Mussolini személyében.

hangjai — erőteljesen bár — egyszer-mászor már felhangzottak.

A dolog szomorúan aktuális és sürgős: *alkossuk meg a közös frontot!* Inkább együtt kivívni a győzelmet, mint külön-külön elpusztulni!

Kerpel Izsó.

A moszkvai szállodákban Jean Laporte volt francia kommunistavezér leleplezése? fülei vannak a falaknak.

Hogyan ellenőrzi a cseka a külföldieket?

Három francia elvtárs eltűnik... — Mikrofon a fűtőtestben.

(Páris, január 3.) Jean Laporte a francia kommunistapárt végrehajtó bizottságának volt tagja és III. internacionálé francia delegátusa rendkívül érdekes, de egyben borzalmas keltő részleteket mondott el egy újságíróknak az oroszországi állapotokról, különösen pedig a hírhedt cseka működéséről. Az interjút főbb vonásokban az alábbiakban adjuk:

— Nagyon aggódom most — mondotta Laporte az újságíróknak — egy régi barátom és egykori kommunista elvtársam miatt. Jewgen Iwanovics Braginnek hívják, tehetséges festő, aki nagyszerűen tudott rekonstruálni középkori képeket. Maga a szovjet küldte ki Berlinbe, de itt Bragin olyan kritikákat írt művészeti kérdésekről, melyek valódi kritikák voltak, nem pedig propagandairatok. Bragint egyszerre csak felidéztek a berlini szovjeikkövetségre. Nem ment. Másnap két cseka-elvtárs várta szállodája halljában. Bragin Párisba jött. Itt is megidéztek a szovjeikkövetségre. Bragin rendőrségi védelmet kért és folyamosított a francia állampolgárságért. Nem bíztak benne. Kintasították. Belgiumba menekült, majd francia vízummal visszajött. És most eltűnt. Három nap óta nem volt szállodájában.

— Talán ok nélküli az aggodalma — mondotta Laporténak az újságíró. — Hisz Páris közepén csak nem lehet egyszerűen eltűntetni embereket a XX. században? Még ha Velencében élénk 1410-ben és működne a tizek taácsa... de ma?

— Ön nem ismeri úgy Oroszországot, mint én — felelte Laporte — aki keresztül-kasul utaztam ezt a birodalmat 1921. óta. Mint megbízható elvtárs, mint a francia kommunistapárt végrehajtó-bizottsági tagja és delegáltja mentem ki Moszkvába. Ön nem ismeri a Bolsaja Moszkowskajat, ezt a groteszk filmhotelt, ahol a kiszolgáló elvtársoknak minden szekrényhez van kulcsuk és kinyitják a legkomplikáltabb kofereket is, hogy elolvassák a vendégek levelezését. Ön nem tudja, hogy a falakban és a fűtőtestekben apró mikrofonok vannak elhelyezve, melyek minden hangot felfognak.

— Huszan voltunk kint 1921-ben. Én egy elvtársammal egy szobában laktam. Hallatlan ünnepléssel fogadtak és július 17-én meghívtak, hogy nézzük meg a Péter-Pál erődöt. Amolyan előkészített börtönlátogatás volt ez kedélyes foglyokkal, akik mintha örültek volna, hogy ott vannak. Mikor visszaértünk a szállóba, meglepetve vettük észre, hogy összes ruháinkat átkutatták, mert össze-vissza voltak zsebeinkben a papirok. Még a függönyöket is szerteszét rázták. Panaszt emeltünk. Ünneplésen bocsánatot kérték a személyzet „tévedése” miatt. Máskor mikor hazatértünk, észrevettük, hogy mozog az ágyon a takaró. Fel-lebentettük. Gyönyörű, meztelen lány feküdt az ágyban. Nem szoktuk visszaautasítani a jót, még ha a csekától is származik, de eszünkbe jutott a mikrofon a fűtőtestben és kiküldtük öngyűlöletét. Nagyon meg volt sértve.

— Sokkal komolyabb volt ennél három francia kommunista, Lefebre, Bergeat és Lepetit rejtélyes eltűnése. Ez a három lelkes kommunista minden okmány nélkül szökött ki Moszkvába és visszatértükben, mint azt a „Rosta” jelentette, egy bárkán a Jeges tengeren szerencsétlenül jártak és elpusztultak. Kutattuk, hogy miként történt a szerencsétlenség, de senki sem tudott felvilágosítást adni. Magam is kutattam nyomuk után, de hiába. Mindenki hallgatott, akit csak megkérdeztem. Annyit tudtam meg mindössze, hogy a három francia kommunista végignézett Moszkvában egy nagy katonai parádén, amelyen Brusilow vezetésével 500.000 katona vonult fel és a vendégek részére fentartott diszpáhelyban hangosan kifejezést adtak antimilitarista érzelmeiknek.

— Megtudtam a napot, amikor meghaltak és később egy filmet láttam a forradalom nevezetesebb fázisairól. Egy virágos autóban ré-

műtlen vettem észre a filmet a három francia elvtárs. Mind a hárman boldogan nevettek. A jelenet ezt a felírást viselte: „A francia elvtársak utban Twer felé.” De a nap, amelyről a film datálódott, nem stimmel. Ez egy nappal később volt, amint hogy a három francia — a hivatalos adatok szerint — meghalt. Nem sokára engem is elfogtak, de szerencsésen kiszabadultam. Most már láthatja, hogy miért aggódom Braginért.

A kormánypart benyújtotta az aradi törvényszéken a megyei tanácsválasztásra vonatkozó egységes listát.

A nemzeti-parasztpárt, a Magyar Párt és a német párt közös jelöltjei a megyei tanácsválasztásra. — Február 5-én zajlik le a megyei tanácsválasztás, amelyen a liberálisok is résztvesznek.

(Arad, január 3.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a Magyar Párt aradi tagozatának elnöki tanácsa döntött afelel, hogy a magyarságot ki képviselje a megyei tanácsban, amelyben tudvalevőleg a Magyar Párt hat helyet kapott. Dr. Parecz Béla kamarai képviselő át is nyújtotta Pop C. Istvánnak a tegnapi napon a magyarság jelöltjeit. A német-ség már régebben döntött delegátusairól, a nemzeti-parasztpárt még a múlt héten állapította meg jelöltjeit, úgy, hogy semmi akadály nem volt annak, hogy a listát véglegesen összeállítsák a megyei tanácsválasztásra, amelynek dátumát véglegesen megállapították. Eszerint a választás egy hónap múlva, február ötödikén lesz.

A nemzeti-parasztpárt vezetősége a múlt napon az összeállított listával meg is jelent Hargot György aradi törvényszéki főelnöknel és benyújtotta a jelöltek névsorát, amely a következőképpen fest:

1. Pop C. István (Arad), 2. Dr. Popovicium Sever (Arad), 3. Takácsy Miklós (Felsősimánd), 4. Adám Miklós (Kisszentmiklós), 5. Hunyár Algernon (Arad), 6. Dr. Grozda Aurel (Buttyin), 7. Dr. Pop Viktor (Sajó), 8. Darányi János (Arad), 9. Petz Ferenc (Ujarad), 10. Janota József (Paulis), 11. Giurgiu János (Halmagy), 12. Gavalik Sándor (Borossébes), 13. Dr. Bustea Cornel (Kisjenő), 14. Weber János (Glogovác), 15. Crasnic A. (Nagylak), 16. Dr. Laza Romulus (Világos), 17. Bradean Zenovie (Komlós), 18. Dr. Lelik István (M-

gyarpécska), 19. Dr. Ursutiu Avram (Pécska), 20. Draja János (Radna), 21. Cosma Mihály (Repszeg), 22. Páli Bálint (Erdős), 23. Jakab István (Vadász), 24. Dr. Furdai József (Arad), 25. Torsan Vazul (Siklós), 26. Morariu József (Petris), 27. Gerlach József (Glogovác), 28. Popovicium Moise (Kurtics), 29. Bogdan Pál (Jószáshely), 30. Bikady József (Ujiala), 31. Fulge Nica (Kovaszinc), 32. Monesan Todor (Bokszeg), 33. Crisan Gábor (Simánd), 34. Mot Ilie (Salajeni), 35. Scrob Pál (Lugojen), 36. Mladin György (Kurtaker).

A főnök elfogadta a benyújtott listát, amely az első számot kapta és jele a kör.

A liberális-pártnak a megyei választásokon tanúsítandó magatartására vonatkozólag kérdést intéztünk dr. Ursu János volt képviselőhöz, aki a következőket mondotta:

— A liberális-párt feltétlenül listát állít fel a megyei választásoknál, azonban eddig még nem ejtettük meg a jelölést, mert nem találjuk sürgősnek. Egyelőre még a választások pontos napját sem tudjuk. A jelölést hamarosan megejtjük s a listát idejében be fogjuk adni a törvényszéken.

Bucurestiből jelentik: Az egyfaluból álló községek és a rendezett tanácsú városokban a tanácsválasztás február 19—26. és március 2—4 között lesz. A többialuból álló községek tanácsválasztása március 8—12. között lesz, míg a törvényhatósági városokban a választást március 15-én tartják meg.

Ma helyreállt a nyugalom Temesváron

Délelőtt kisebb tüntetések voltak, a délután azonban már nyugodtan telt el. — A munkanélküliek küldöttsége az alispánnál. — Holnap az ügyészségre szállítják át a letartóztatott munkásvezéreket.

Temesvárról jelentik: A tegnap délutáni munkanélküli tüntetések, amelyekről beszámoltunk ma folytatódtak. Ma délelőtt tíz óra tájban mintegy száz munkanélküli gyülekezett a gyárvárosi Páva-uca 10. számú szakszervezeti helyiség előtt. Bangert Károly vezetésével héttagú delegáció kereste fel Ionescu alispánt, közben a tömeg lármásan tüntetett az uccán. Kivonultak a tüzoltók, valamint a rendőrség is. Bangert-et, akit a rendőrség tegnap óta keres, az alispán városzobájában letartóztatták és a rendőrségre vitték. A tömeg zajonagni kezdett, mire a rendőrök széjjeloszlatták őket.

Ma reggel egy mintegy 50—60 főből álló tömeg jelent meg a Munkásotthon helyiségei előtt, amelyeket a csendőrség tart megszállva. A tömeg fejszéssel és botokkal volt felszerelve, valószínűleg azzal a céllal, hogy a lezárt Munkásotthon helyiségeit feltörje. A csendőrség a tömeget visszaszorította és széjtelkergette. A Páva-uca 10. számú szakszervezeti otthon előtt is sokan gyűltek össze, de innen is visszaszorították a tömeget és a szak-

szervezeti helyiségeket lezárták és lepecsételték.

A rendőrség jelentése szerint a következő rendőrök sebesültek meg a tegnapi összecsapás során: Iovi Sándor rendőrtiszt, Micsa Ionescu, Portea Matei, Nesu Teodor és Cucu Dumitru rendőrök.

A rendőrség jelentése szerint Müller Kálmánnál izgatató röpiratokat és propaganda iratokat találtak. A letartóztatottak ellen a Marzescu-féle rendtörvény alapján fognak eljárni.

Ma a délelőtt folyamán a tegnapi letartóztatottak közül harmincat szabadon engedték, úgy hogy most 14 férfi és 8 nő van őrizetben. Ezeknek a kihallgatása egész nap folyt és a késő esti órákig el fog tartani.

A Munkásotthon helyiségeit ma kinyitották, kivéve a szakszervezeti helyiségeket. Ezekről a helyiségekről ismeretlen tettesek letörték a pecsétet, kinyitották az ajtókat, mielőtt is eljárás fog indulni Kelemen gondnok, Müller Kálmán és társai ellen.

Délután nem történtek újabb események. A rendőrség több letartóztatott munkást kelt igazoltatás után szabadlábra helyezett. A munkásvezéreket holnap reggel kísérik át az ügyészségre.

A Cuvantul akciót kezdett Károly extrónörökös visszatérése érdekében

„Károly herceg alakját egész legenda veszi körül Erdélyben.“
A bucaresti-i lap beigéri annak bizonyítását, hogy a január 4-iki törvény semmis. — A liberálisok szinvallásra akarják kényszeríteni Maniut a Károly-kérdésben.

A Cuvantul Károly-számot ad ki január 4-én.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A politikai élet homlokterében már nem is annyira Miklós herceg lemondása, mint Károly volt trónörökös ügye áll. Ezen kérdés körül írog minden, ezzel kapcsolatosan folytak le éles hírlapi polemikák az egyes pártlapok között. Sokat kommentálják a fővárosban a Cuvantul cikkét, amelyben szenzációs bejelentéseket tesz.

A Cuvantul mai számában sorbaveszi az egyes politikai pártokat és boncolja a Károly-kérdésben elfoglalt álláspontjukat, Legelőször Averescu tábornokot és pártját veszi elő. A lap megállapítja, hogy

a generális a január 4-iki törvény revíziója ellen foglalt állást

és ebben a kérdésben könnyen lehetséges, hogy a néppárt és a liberális-párt között megállapodás jön létre. Ezzel szemben más tekintetben aligha jöhet létre megegyezés a két párt között — írja a lap — miután Averescu tábornok elhatározta, hogy ezentúl egyedül akar dolgozni.

Vajda Párisban van?

Ezután Maniu Gyula magatartását kommentálja. Duca abban az illúzióban ringatja magát — írja a Cuvantul — hogy kieroszakolhatja Maniutól a revízió elleni határozott állásfoglalást. Erre a lap szerint két okból volna szükség. Maniu nagyon jól tudja, hogy az egész ország és különösen Erdély, ahol pártja a leghatalmasabb, revíziópárti.

Ezzel kapcsolatosan felhívjuk a figyelmet arra, — mondja a Cuvantul — hogy a hegyeken túl Károly herceg alakját egész legenda veszi körül és minden évben várják „a mi királyunk“ visszatérését.

Ott minden politikai esemény Károly herceggel végződik. Az erdélyi parasztok szerint Vajda belügyminiszter ma nem Bécsben tartózkodik, hanem Párisban van és a herceggel tárgyal. Mindezt nagyon jól tudja Maniu Gyula, aki tisztában van azzal, hogy egy revízióellenes nyilatkozat megfosztaná az erdélyi parasztokat illúzióiktól. Maniu Gyula különben — állapítja meg továbbá a lap — nem tehet antireviziós nyilatkozatot, mert ebben a tekintetben a pártnak 1927. február 2-ikán hozott határozata köti. Megállapítja viszont a lap, hogy a kormány egyik befolyásos, számottevő tagja a revízió ellen foglal határozottan állást, azzal az indokolással, hogy a londoni összekülvés véget vetett a párt azon kötelezettségének, hogy revízió alá veszi a január 4-iki törvényt, mert ez alkalommal Károly herceg „komolytalannak“ mutatta magát. Ez azonban — mondja a lap — nem változhatatlan a miniszterelnök állásfoglalásán, mert a londoni összekülvést Duca volt belügyminiszter rendezte és nem Károly herceg és mert a nemzeti-parasztpárt nem Károly herceg mellett foglalt akkoriban állást, hanem a trónöröklési rend megváltoztatása ellen. Elfelejtí még a szóbanforgó miniszter — folytatja a lap — hogy Maniu Gyula az ugynevezett londoni összekülvés után jelentette ki szolidaritását a párt 1927-ben hozott határozatával.

A parlamentben folytatódik a harc.

A Cuvantul ezután a liberálisok magatartásával foglalkozik és megállapítja, hogy a liberális-párt ezzel kapcsolatosan erős kampányt kezdett. Hozzáfüzi a lap, hogy a liberális-pártnak jobb lenne, ha nem agitálna ez ügyben. Mert ha agitál, Maniu Gyula kénytelen lesz vita tárgyává tenni az ügyet. S ha vita keletkezik, az fatális következményekkel járna. S itt kirukkal a lap a maga hatalmas szenzációjával és nagy benyomással írja:

— Mert a január 4-iki törvény, jogilag semmis. Be is fogjuk ezt bizonyítani.

A Cuvantul szerint Bratianu Vintila elhatározta, hogy pártjával visszatér a parlamentbe s ott felszólítja a kormányt, kezdje meg az erős akciót a január 4-iki törvény revíziója érdekében megindult mozgalom ellen.

A Dimineata megállapítja mai számában, hogy az alkotmányos krízis befejezettnek tekinthető. Miklós régensherceg újévi beszéde, amelyben bizalmát fejezte ki a kormány mellett és kijelentette, hogy a hadsereg teljesen a régens tanács és a kormány mellett áll, alkalmas arra, — írja a lap — hogy a napok óta szállongó híreket megcáfolja. Politikai körökben úgy tudják — mondja a Dimineata — hogy erre az állásfoglalásra Mária királyné bírta rá a régensherceget, akit meggyőzött arról, hogy be kell jelentenie az országnak azon határozatát, hogy továbbra is folytatni fogja munkáját. Mindenesetre a régensherceg beszéde folytán enyhülés állott be a politikai

A liberálisok a régens tanácshoz fordulnak segítségért.

A liberálisok hivatalos lapja a Viitorul természetesen folytatja erős támadásait a kormány ellen. A lap feltűnést keltő bejelentést tesz.

Eszerint a Cuvantul január 4-ikén a Károly volt trónörökös lemondásának hivatalos évtordulóján ünnepi számot ad ki, amelyben kizárólag a herceggel foglalkozik.

A liberális-párt lapja szerint a Cuvantulnak

Románellenes magatartással vádolják Mihajlovics tüzoltóparancsnokot.

Lutai Cornel dr. elnök megvédi az alantasi által alaptalanul megvádolt parancsnokot. — Be is kell bizonyítani ezeket a vádakokat. — Szolgálati érdekből továbbra is állásában marad a nyugdíjazott Mihajlovics Gyula és Erdős Ignác dr. vágóhídi igazgató.

(Arad, január 3.) A város interimár bizottságának mai ülésén, a városi tisztviselők nyugdíjazásának kérdése került letárgyalásra. Berzovan János, a pénzügyi szolgálat főnöke, beszámolt arról, hogy Mihajlovics Gyula tüzoltófőparancsnok, dr. Erdős Ignác vágóhídi igazgató, Zacharias I. városi pénzügyi tisztviselő, Teodorescu G. vámos és Ocs városi irnokot január 1-ével nyugdíjazni kell, azonban a szolgálat érdeke megkívánja, hogy ezek a tisztviselők továbbra is helyükön maradjanak. Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök szintén megállapította, hogy a felsorolt tisztviselőkre szükség van, majd meglepetésszerűen a következőket mondta:

— Mihajlovics Gyula, a tüzoltók főparancsnoka ellen több panasz érkezett a városhoz, amely szerint a főparancsnok románellenes magatartást tanúsít.

Ez azonban még nem nyert bizonyítást s így nem vehető beigazoltnak, annál is inkább, mert

olyan hivatalnál, ahol kisebbségi ember a főnök és nem tesz alantasi kedve szerint, sokszor hozzák fel a románellenes magatartás vádját.

Ez azonban még bizonyításra vár. Természetes, hogy

ha a vád beigazolódná, a város vezetésége is megváltoztatja álláspontját a főparancsnok maradására nézve.

Vesse emlékezetébe, hogy:

1. Ha köhög, rekedt, meg van hűlve használjon azonnal egy üveg Dr. Biró-féle Sirol-t. Ára Lei 100.
2. Köszvény, csusz, reuma ellen „Castanin“ bedörzsölőt vegyen a hatás elmaradhatatlan. Egy üveg ára lei 100
3. Ha náthás, náthaláz bántja, mely minden bajnak a kuforrása, siessen a legközelebbi patikába egy kis doboz Dr. Biró-féle „Mentoral“ kenőcsért, használatát által megelőző sok komoly bajt. Ára Lei 30.
4. Mint egyszerű köhögés, rekedtség ellenes cukorkát az évtizedek óta bevált „Cseresnye szeleteket“ szopogassa. Elsőrangú készítmény! Próbadoz Lei 30, nagyobb doboz 45 lei
5. Kicserepedett, szétlőtt kiújult arcot, kezet pár nap alatt rendbe hozza a Dr. Biró-féle Havasi Gyopár Crém 1 téglya ára 40 Lei.

Minden szerek bármely gyógyszerárban kaphatók, ha véletlenül valahol nem volna, tessék megrendelni a főraktárból:

Dr. BIRÓ gyógyszerár Cluj-Kolozsvár, főter. életben, amely meg fogja könnyíteni a kormányának kötelessége végzését. Hogy ez az enyhülés végleges-e, még kérdés.

szoros kapcsolatai vannak a kormánnyal és ezért az ország tudni akarja, vajjon Maniu Gyula szolidaritást vállal-e ezzel az akcióval, vagy pedig megteszi a szükséges intézkedéseket ezen ünnepi szám megjelenésének megakadályozására. Ha pedig — írja a Viitorul — a kormány nem teszi meg a szükséges intézkedéseket, a közvéleménynek jogában áll elvárni a régens tanácstól, amely hűséget esküdtött Mihály királynak, ő hogy megvédje a kiskorú uralkodó érdekeit.

Az interimár bizottság egyhanguan magáévá tette az elnök álláspontját és megállapította, hogy

nem elég, ha valakire ráfogják, hogy románellenes magatartást tanúsít, hanem azt bizonyítani is kell tudni.

Elhatározta a bizottság, hogy azon tisztviselőket, akikre szükség van, feltétlenül megtartja állásukban és utasította dr. Jegesy Károly városi főügyészt, hogy az interimár bizottság legközelebbi ülésén terjesszen elő megfelelő javaslatot erre vonatkozólag. Az eddigi tervek szerint a nyugdíjbavonuló tisztviselők nyugdíjasokként tartják meg jelenlegi állásukat és ha a nyugdíjuk kevesebb, mint a mostani fizetésük, úgy a különbözetet a város pótolja.

Haza akarnak jönni az oroszországi magyar hadifoglyok, akik telepések lettek odakint.

A szovjet nem engedi be a Magyar Vöröskereszt megbízottját Oroszországba.

Rigából jelentik: Moszkvából érkezett jelentések szerint az oroszországi magyar hadifoglyok, akik követték a németeket és földeket vásárolva, telepes életet éltek odakint, szintén haza akarnak jönni. A földeket ugyanis a szovjet lefoglalta. A Magyar Vöröskereszt a nemzetközi Vöröskereszt egyesületnél Genfben lépéseket tett, hogy a szovjet engedje be a Magyar Vöröskereszt Egyesület képviselőjét Oroszországba. A szovjet azonban a kérés teljesítését megtagadta.

Aradi karrier Amerikában.

Máltai lovag és amerikai dollármilliomos lett egy aradi feltaláló.

Hönig Ferenc regényes története.

(Arad, január 3.) Az alábbi történet egy tehetséges aradi fiatalember karrierjéről számol be. Nincsenek benne költői túlzások, csupán regisztráló adatai annak a pályafutásnak, amelyet Mr. Frank Hönig, Hönig Frigyes, a néhány hónappal ezelőtt elhunyt aradi haranggyáros fia, a buisnissmenek hazájában, a korlátlan lehetőségek földrészén, sok-sok ezer érvényesülésről, hírnévről és fantasztikus vagyonokról álmódzó ember Mekkájában: Amerikában, rövid pár év alatt befutott. Frank Hönig karrierje elejétől-végig a tehetséggel párosult munka himnusza s ez az egyetlen zenei műfaj, amely ma Amerikában érvényesüléshez juthat. Fusson tehát a film, amely egy aradi fiatalember szép pályafutását mutatja be nekünk, az itthonmaradt, vidéki keretek közé szorított álmódzóknak.

Az első siker.

Hönig Ferenc, a tehetséges, fiatal elektrotechnikus 1913-ban az Újpesti lámpagyár alkalmazásában állott. A 19. esztendő fiatalember egy szép napon bejelentette a gyár vezetőinek, hogy hosszú ideig tartó kísérletezések után sikerült tökéletesíteni az első fém-szálas villanyégőt. A találmányt be is mutatta a gyár vezetőségének, amely alaposan felülvizsgálta, majd bejelentette a fiatal feltaláló-nak, hogy hajlandó megvásárolni. Rövid tárgyalás után létre is jött az egyesség, amelynek alapján az Újpesti Lámpagyár 140.000 koronát fizetett ki a találmányért. Amikor Hönig megkapta a pénzt, nyomban felmondta állását és hazajött Aradra. Nem azért, hogy pihenjen, hanem, hogy szülővárosából új lendülettel induljon a cél felé. Pár napi itthon-tartózkodás után bejelentette szüleinek, hogy egyelőre Berlinbe utazik.

— Ha ott sem sikerül karriert csinálni, — mondotta — megyek tovább Amerika felé.

Elutazott a német fővárosba. Néhány hét telt el csupán és szülei értesítést kaptak tőle, hogy Hamburgban hajóra száll és az Egyesült-Államokba utazik.

Sikerek az ígért földjén.

Megérkezett New-Yorkba. Nem kellett hosszú idő ahhoz, hogy a fiatal feltaláló tisztán legyen a helyzettel. Néhány hét alatt több műszaki találmányát — az aradi „milhénés” alkotásait — eladja a washingtoni Cyclo Corporation-nek.

Hönig Ferenc hamarosan Mr. Frank Honig-gá alakult át és rövidesen beleléte magát az amerikai tempóba, a pénz utáni hársza lázas körforgásába. Egy évi megfeszített munka után már amerikai értelemben is a jómódu emberek közé tartozott. 1914-ben, közvetlenül a háború kitörése előtt, hazaérkezett látogatába. Óriási, ajándékokkal teli bőröndök kíséretében.

— Jól megy a dolgom — válaszolta röviden a kérdezősködésre és többet nem is beszélt. Néhány napi aradi tartózkodás után bejelentette, hogy visszautazik Washingtonba, hívják az üzletet.

— Hamarosan hallani fogtok rólam — mondotta s elutazott.

Rövid kábel jelezte New-Yorkból, hogy szerencsésen megérkezett.

Máltai lovag lesz az aradi fiatalemberből.

A háború alatt Frank Hönig fizető új találmányát szabadalmaztatta és miután a találmányok nagyrészét a Cyclo Corporation, az amerikai műszaki élet egyik számottevő vállalata vette át, megszerezte magának a vállalat részvényeinek 45 százalékát. Bár a legtöbb amerikai részvénykrach, mint annyi ezer embert, őt is érzékenyen megkárosította, Frank Honig vagyona ma is megközelíti az egy millió dollárt. Több autója, háza, floridai

nyaralója van és neve jólismert amerikai műszaki körökben.

Néhány nappal ezelőtt levél érkezett a családjához, amelyben Frank Honig röviden közli, hogy különböző szolgálatokért, amelyek a háború alatt bizonyos köröknek tett, a máltai lovagrend tagjává avatták fel. Ugyanekkor az angol kormány érdemrenddel tüntette ki. Ebben a levélben Mr. Frank Honig bejelenti azt is, hogy rövidesen Aradra érkezik látogatóba.

— Azonban legyetek elkészülve arra, hogy csak néhány napig maradhatok, — írja

Rejtélyes gyilkosságok Genfben.

Egy Julien nevű fiatalember megmérgezte arzénal apját, nagybátyját és nagynénjét. — Az örökbe vett Julien tagad.

Genfből jelentik: A rendőrség a napokban rejtélyes gyilkosság-sorozatnak jött nyomára. A gyilkosság elkövetésével egy fiatalembert gyanúsítanak, akit már örökbe is vettek. A rendőrség abban a feltevésben van, hogy

a letartóztatott fiatalember megmérgezte apját, nagybátyját és nagynénjét és azonkívül ugyancsak mérgezték meg a gyilkosság kísérletét követett el anyja és öt testvére ellen.

A hatóságok figyelmét a különös eseményekre névtelen levelek hívták fel. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy röviddel az apa halála előtt, az egész család megbetegedett egy levestől, amelyet az anya készített. Az anya öt öt gyermeke felépült a betegségből, az apa azonban belehalt. A további vizsgálat megállapította, hogy az apát arzén ölte meg. A házkutatás alkalmával kiderült, hogy a ház-

— mert az üzleti ügyeim nem engedik meg hosszas távolléteket.

Eddig a történet. Frank Honig nem elégszik meg az eddig elért eredményekkel, az ambíciója tovább iramot diktál. Tizenhat évi munkával nagy vagyont és jelentős pozíciót teremtett magának. Ma 35 éves, de még mindig nem akar pihenni, a lázas amerikai tempó további küzdést követel. Lapozzuk csak fel azokat a történeteket, amelyek az amerikai dollármilliomosok életéről szólnak. Ezek sem ismertek megállást és valószínűleg az ő példájuk diktálja tovább az iramot Frank Honig életében.

Kíváncsian várjuk az Aradról elszármazott feltaláló beígért látogatását, talán tőlünk lesni egy kis energiát, életakarást, amelyek oly nagyon-nagyon fontosak az élet küzdelmes útjain ...

Marosi Rudóff.

ban nagymennyiségben van arzén. Az örökbe vett fiatalember kijelentette, hogy nincs tudomása arról, hogy a házban arzén lenne.

Amikor azonban megmotozták, kisért, hogy ruhájában is nyomai vannak a mérgeknek.

A letartóztatott fiatalember ellen, akit Juliennek hívnak, akkor került fel a legsúlyosabb gyanu, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy nagybátyja és nagynénje különös körülmények között történt hirtelen halálában alighanem szintén részes.

Julien a tavasszal hosszabb ideig élt nagybátyja házában, egyszerre csak úgy ez, mint felesége, hirtelen meghalt és végre-deletük értelmében, minden vagyon Julienre maradt.

A hatóságok elrendelték a holttestek exhumálását. Julien egyelőre állhatatosan tagad.

* Csütörtök este: Régi nyár.

* Jön: Tizennyolc évesek, Lakatos László vigjátéka.

* U. Éghy Ghyssa táncestélye jan. 6-án az Iparos Kulturházban. Jegyek 80—40 lej M. Klein papírüzletben és este a kasszában.

Fizetési nehézségekbe került a legnagyobb angol papírtörszt.

Londonból jelentik: Az Inveresk papírkonzern, Anglia egyik legnagyobb papírgyártó törsztje, amely Németországban is érdekeltséggel rendelkezik, mint a köingsbergi celulozeművek tulajdonosa, fizetési nehézségekbe került. Az Inveresk konzern az utóbbi években egy csomó londoni hitelaport és vidéki napilapot is megvásárolt, így tulajdonosa többek között a „The Graphic” és a „The Tatler” című híres londoni folyóiratoknak. Az Inveresk igazgatósága az immobilizációt átmenetinek minősíti, egyúttal azonban közli, hogy a most esedékes osztalékot a vállalat a részvényeseknek nem tudja kifizetni, miért is az osztalék-kifizetést az igazgatóság tavaszra halasztja. Az Inveresk Paper Co. bankadósságai 2 és fél millió fontra rugnak, amivel szemben az alapítóké 4 millió font sterlinget tesz ki.

SPORT.

O Az Újpest újabb győzelme Kairóban. Kairóból jelentik: Az Újpest csapata ma játszotta le revansmérkőzését a kairói válogatottal. A mérkőzést ismét a magyar csapat nyerte meg 3:0 (0:0) arányban.

Ma, szombaton Városiban Tombola-est. Halász Lajcsi muzsikál.

Aradon higgadtan viselkednek a munkanélküliek.

A hatóság mindent elkövet, hogy a nyomorgókon segítsen. Marsieu dr. prefektus átvette hivatalát. Értesülése szerint február elsejéig megtörténnek a megyei választások.

(Arad, január 3.) Az elmúlt éjszaka érkezett Bécsből Marsieu Justin dr. megyei prefektus, aki ma reggel vette át hivatala vezetését. A prefektus a délelőtti órákban fogadta az újságírókat, akik először a kormánypártnak és a Magyar Pártnak a megyei választásokra létrejött paktuma ügyében kérdezősködtek.

— Ma vettem csak át hivatalomat és így még nekem is informálódni kell a távollétem alatt történt eseményekről — mondotta a prefektus. — Mindenesetre örömmel hallottam, hogy a kormány és a kisebbségek között létrejött a paktum a megyei választásokra nézve. Ezek után azt hiszem, biztosra vehető a közös lista százszázalékos győzete.

— Mikor történnek meg a megyei választások?

— Még nem érkezett a miniszteriumból az erre vonatkozó utasítás, azonban azt hiszem.

Bombamerénnyel fenyegettek meg egy magyar feltalálót.

Szekeres, a breakofon feltalálója kénytelen volt beszüntetni találmánya propagálását. Budapestről jelentik: Szekeres Ferenc orgonaművész a közelmúltban breakofon néven egy új szerkezetet konstruált, amely képes egész jazz orchestert megszólaltatni. Budapesten előadás keretében mutatta be, amire több anonim levelet kapott, kétségtelenül jazz muzsikusoktól, hogy a készülék forgalomba hozásától álljon el, mert az a jazz muzsikusok kenyerére tör. Egy elkésere-

dezzel fenyegetett meg a feltalálót, hogy február elsejéig megtörténnek a választások. Értesülésem szerint Ujaradon s több más községben már gyűjtik az aláírásokat az ajánlásra.

— Örömmel hallottam — folytatta ezután Marsieu dr. — milyen simán folyik a munkanélküliek segélyezése. Az aradi munkásság higgadtan viselkedik, józanabb felfogásu, amivel lehetővé teszi a hatóságok akciójának teljes sikerét. Az aradi hatóságok minden lehetőséget elkövetnek a munkanélküliek támogatására. Aradon s Aradmegyében különben minden tekintetben a felforgató propagandának. A temesvári események is lelkiismeretlen és külföldről — főleg a Dnyeszteren túli ellenesség részéről — pénzelt agitátoroknak tulajdonítható, akik izgatják a munkásságot.

A prefektus a déli órákban megbeszélést folytatott Pop C. István kamarai elnökkel és az aradi parlamenti képviselőkkel.

dett jazz-zenész még azzal is megfenyegette, hogy a legközelebbi breakofon előadáson bombát dob a terebé.

Szekeres a kényszerítő körülmények sulya alatt elhatározta, hogy Magyarországon beszüntet minden propagandát. Németországban viszont már javában készítik a szenzációs új készüléket.

Férjhezment, nehogy kiutasítsák Aradról.

A romániai idegenellenőrzés, mint házasságszerző alkalmatosság. — R. Iluska és Fehér Jani állampolgársági házassága. — Van egy csinos hugom....

(Arad, január 3.) R. Iluska aradi urileánynak tegnap volt az esküvője az aradi anyakönyvi hivatalban. A férj, egy Fehér János nevű alig huszonnégy esztendő fiatal ember, az esküvő után udvariasan kezécsökolt feleségének és felsegítette a városháza előtt várakozó kocsira. Fehér Jánosné R. Iluska, ma délben az aradi korzón sétálgatott. Egyedül.

— És a kedves férje?...

— Elutazott...

Olyan nyugodtan, olyan lakonikus rövidséggel válaszolt, ami teljesen ellentétben állt minden más egy napos asszonyka hangulatával.

— Ugy-e meglepő? — kérdezte mosolyogva. — Hátha még azt is megmondom, hogy nem is tudom merre, hová utazott el. De nem is érdekel.

— Talán nem szerette, vagy kiderült róla valami csunya dolog?

— Óh dehogy. Ő a legbecsületesebb ember a világon és igazán megérdemli, hogy szeressem.

???

— Hogy jobban megértsen, elmondom történetemet. Én Jugoszláviából kerültem ide és mint anyai sorstársamnak, nekem sincsen állampolgársági bizonyítványom. Maga tudja mit jelent ez. Az ember úgy él úgy jár, mint-ha szakadékok volnának körülötte. Nem tudtam melyik pillanathon jön az ukáz, hogy huszonnégy órában belül el kell hagynom az ország területét. Egy ideig, nagy protekciókkal sikerült meghosszabbítanom tartózkodási engedélyemet, de a protekció is kifogyott és a legkétségbeesettebb helyzetbe kerültem. Akkor jött valaki egy jó tanáccsal: Menjek férjhez egy román állampolgárhoz. Megismerkedtem Fehér Jánossal, aki átlátta kétségbeesett helyzetemet és a drága, jószívű gyerek elvett feleségül.

— Hátha visszajön és követelni fogja férji jogait?

— Írásbeli szerződést kötöttünk, amelyben mindketten kijelentettük, hogy a házassági törvényben előírt jogokat nem gyakoroljuk egymással szemben.

— Szép, szép, de hátha mégis visszajön kedves férje és észreveszi, hogy maga egy egészen csinos nő, akihez neki jogai vannak?...

— Ugyan ne faggasson már. Legelőbb akkor igazán felesége leszek Jáninak. De várjon csak kérem. Van nekem egy nagyon bájos kis hugom, aki éppen olyan körülmények között van, mint én, amikor még nem volt férjem. Nem tudna számára keríteni egy román állampolgárt?

Megígérttem, hogy utána nézek a dolgoknak és sietve elhírogtatom.

Taranu aradi pénzügyi inspektor lesz a bánáti tartományi pénzügyi vezérigazgató.

Pop Marcus aradi pénzügyigazgatót inspektornak nevezik ki.

Bucurestiből jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: A tartományi igazgatók kinevezése után, most az egyes tartományok tisztviselői karát állítja össze az erre a célra kiküldött speciális bizottság. Köztudomásu, hogy minden tartományi igazgatóság mellett miniszteri igazgatósági kirendeltségek fognak működni, amelynek élén egy igazgató fog állani, aki rangban a miniszteri vezérigazgatóval egyenrangú és az államtitkár után következik. A pénzügyminiszteriumtól nyert megbízható értesüléseink szerint — mint azt elsőnek az Aradi Közlöny jelezte — a bánáti tartományi pénzügyminiszteri kirendeltség élére, mint vezérigazgatót, Taranu Victor aradi pénzügyi inspektort neveztek ki, kinek kinevezése már befejezett tény. Taranu helyébe pedig Pop Marcus aradi pénzügyigazgató kerül, aki, miután január elsejével nyugdíjba vonul, ezt az állást szerződéses alapon fogja elvállalni.

Taranu inspektor és Pop Marcus pénzügyigazgató kinevezéséről szóló hírek ma délután terjedtek el Aradon, ami nagy meglepé-

Dossiék, üzleti könyvek
Sándor Ferencnél, megyeháza szemben.

Maniu tanácskozásai.

A miniszterelnök a régenshercegnél.

Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök ma hosszabb megbeszélést folytatott Madgearu Virgil pénzügyminiszterrel az általános pénzügyi helyzetről.

Hiotu udvari miniszter ma meglátogatta Maniu Gyulát, akivel hosszabb bizalmas megbeszélést folytatott. A megbeszéléstről semmi sem szivárgott ki. Miklós régensherceg ma audiencián fogadta Maniu Gyulát.

Merénylet egy gyorsvonat ellen Németországban.

Braunschweighból jelentik: Braunschweig közelében ismeretlen tettesek a vasúti sínekre sziklát gördítettek. A pályamunkások észrevették a veszedelmet, azonban éppen akkor tünt fel a kanyarodónál a gyorsvonat, úgy, hogy a szikla elmozdítására gondolni sem lehetett.

Az erős mozdony nekiszaladt a sziklának, amelyet 30 méterre maga előtt tolt és végül is darabokra morzsolta, aztán minden baj nélkül ment tovább. Két hónap alatt ez volt a nyolcadik merénylet, amelyet a gyorsvonat ellen elkövettek.

Január 15-én kezdik meg a tartományi igazgatóságok működésüket.

A tartományi igazgatóságok szervezete. — A besszarábiaiak elégedetlenek Moldoveanuval.

Bucurestiből jelentik: Az új tartományi igazgatóságoknál ugyszólván valamennyi miniszteri ág képviselve lesz, kivéve a hadügy, igazságügy és külügyminiszteriumokat. Minden közigazgatási, iskolai, pénzügyi és kereskedelmi jellegű kérdésben ezután az illetékes igazgatóság fog dönteni, míg a miniszteriumok csak a központi felügyeletet és mint végső fórum a döntést képviselik. A tartományi igazgatók alminiszteri rangot viselnek és melléjük államtitkárokat neveznek ki, akik teljesen egyenrangúak lesznek a miniszteriumok államtitkáraival. A tartományi igazgatóságok működésüket január 15-én kezdik meg.

Chisenevből jelenik: Besszarábiában nagy az elégedetlenség Moldoveanu tartományi főnök kinevezése miatt. A lapok támadják a kormányt, hogy idegent nevezett ki Besszarábia élére, mert Moldoveanu nem besszarábiai, hanem bukovinai származásu. Követelik, hogy a miniszterelnök vegye revízió alá ezt a kérdést és helyezzen a nochtont Besszarábia élére.

dést keltett, mert mindkét kinevezés egy megeredmelt és köztisztletben eltöltött tisztviselői mult eredménye. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Taranu Victor inspektort, hogy tőle személyesen informálódjon, Taranu inspektornal azonban nem tudunk beszélni, mert ma délután Dévára utazott. Erdeklődtünk Pop Marcus pénzügyigazgatónál, aki azonban kijelentette, hogy nem tud felvilágosítást adni ebben az irányban, mert semmi hivatalos értesítést még nem kapott Bucurestiből.

Mozi.

Central mozgó. Szombaton 5, 7 és 9 órakor: Abris rózsája, a szezon legnagyobb eseménye. Főszerepekben: Nancy Carroll, Jean Hersholt és Charles Rogers.

Elte mozgó. Közkívánatra repriz: Ivangorod. Főszerepekben: Maria Jacobini, Angelo Ferrari és Hary Hard.

Gradiste mozgó. Monte Cristo. Főszerepekben: Lil Dagover és Bernhard Goetzke.

H I R E K.

— **Időprognózis.** Erősebb éjjeli lehűléssel folyamatosan derült, szép idő várható.

— **Vaida január 20-án átveszi a belügyminisztérium vezetését.** Bucurestből jelentik: Vaida-Voevod Sándor belügyminiszter január 20-án tér vissza a fővárosba és nyomban átveszi a belügyminisztérium vezetését.

— **Vizkeresztkor felszentelik a hivatalokat.** Minden évben Vizkereszt napján felszentelik a közhivatalokat, Ezidén a felszentelés holnap délelőtt fog megtörténni. A görög keleti egyház részéről Vatian Traian esperes, a görög katolikusok részéről Popa József főesperes fogja a felszentelést végzeni.

— **Raducanút Junian helyettesíti.** Bucurestből jelentik: Raducanu munkaügyi minisztert genfi tartózkodása alatt Junian igazságügyminiszter helyettesíti.

— **Új kormánybiztosság.** Bucurestből jelentik: Mihalache a parlament legközelebbi ülésén a törvényjavaslatot terjeszt egy telepítési kormánybiztosság létesítésére.

— **MEGSZAVAZTATJÁK A SPANYOLOKAT, HOGY KIT KIVÁNNAK KORMÁNYRA A DIKTATURA BUKÁSA UTÁN.** Madridból jelentik: A Nation értesítése szerint Primo de Rivera egy fél év alatt óhajtja megvalósítani programjának hátrahívó részét. A miniszterelnökségtől a felhatalmazta az Informationet, hogy körkérdeésben szavaztassa meg a közönséget, kit kívánnak kormányban látni a diktatura bukása után.

— **A csehek veszteségei a magyar vörös offenzíva alatt.** Pozsonyból jelentik: A pozsonyi tót liga most tette közzé a magyar kommunbetörés veszteséglistáját. Eszerint 52 tisztet, 32 őrmestert, 212 egyéb altisztet, 722 katonát, köztük 276 légnáriust veszítettek a csehek a magyar vörös offenzíva folytán.

— **Felemelték a rendőrtisztek fizetését.** Joanitescu belügyi államtitkár táviratot intézett az aradi rendőrközpont felé, amelyet értesített arról, hogy a rendőrtisztek fizetését, komisszáriustól felfelé, sikerült egyenlő magasságra emelni a bucuresti-i rendőrtisztek fizetésével. A komisszáriustól lefelé a rendőrtisztek fizetése a régi marad, azonban az államtitkár a táviratban kijelentette, hogy ezeknek a fizetéseknek a felemelésére is minden lehetőséget elkövet.

ORTNER cipészalonja és orthopéd cipészete Aradon, vet. Salacz-utca 5. sz. alatt.

— **Felosztatják a munkásbiztosító pénztárak gyógyszerárát.** Hir szerint a Cassa Centrala a kerületi betegsegélyző pénztárak mellett működő gyógyszerközpontokat rövidesen felosztja. A gyógyszerészegyesületek már esztendőnk óta harcolnak a munkásbiztosító pénztárak gyógyszerellátása ellen és azt követelik, hogy a betegpénztári tagok gyógyszerellátását bízzák ismét a gyógyszerárakra. Ez az akció állítólag most sikerrel befejezést is nyert és a Cassa Centrala hajlandó a gyógyszerészek kívánságát honorálni.

— **Speciális telefonkészülékeket szerez be a posta.** Bucurestből jelentik: A postavezérigazgatóság elhatározta, hogy speciális készülékeket szerez be, amelyek révén Bucuresti és Temesvár között egyszerre négy vonalon lehet beszélni telefonon. Az ország főbb vonalait fokozatosan szerelik fel ezekkel a készülékekkel.

— **Halálozás.** Eiseler János kereskedelmi ügynök hosszas szenvedés után elhunyt. Temešese í. hó 5-én, d. u. fél 3 órakor lesz a Piata Catedraliei (Tököly-tér) No. 9. sz. gyászházából a felsőtemetőbe.

— **Olasz tengerészeti delegáció Londonban.** Londonból jelentik: A Reuter-iroda híradása szerint, a 40 tagú olasz tengerészeti delegáció, Grandi külügyminiszter vezetése alatt érkezik meg Londonba, egy-két nappal a konferencia megnyitása előtt.

Megjelent az európai törvénytelenek

Az ellen-góthai almanach.

Az európai dinasztikák törvénytelen szerelmi ügyei és azok következményei.

lexikonja Bécsben.

Hogyan lett egy hercegi barátnőből az összes szuverén uralkodók szépanyja?

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Rendkívül érdekes és értékes az a munka, amelyet az osztrák genealógiai intézet végzett. Egészen újszerű lexikont ad ki, mely érdekes pártu lesz a közismert Góthai Almanachnak. Nem is olyan régen sokan arra voltak büszkék és még többen azt ambicionálták, hogy a tiszta véreik góthai almanachiába kerüljenek. Ez azonban nem volt könnyű dolog. Bizonyára sokkal könnyebb belekerülni ebbe a kontra-góthai almanachba, amelynek címe: Lexikon Illegitimum Europaeum. (Az európai törvénytelenek lexikonja.) Ebben a lexikonban gyűjtötte össze az osztrák genealógusok hangyaszorgalma a nem egyenlőrangú, morgantikus, titkolt házasságokból és zavaros szerelmi viszonyokból, valamint oly vonatkozásokból született utódok bőséges névsorát, amely utódok részben szuverén uralkodócsaládok, részben nagyrangú arisztokratacsaládok tagjainak klenemes, polgári és paraszti származású párjukkal való szerelméből származtak.

E lexikon első kötete természetesen még csak az A betűnél tart, de máris nagyon érdekes adatokat tartalmaz. Így például a Habsburgok sorában nagyon érdekes Lipót Ferdinánd császári hercegnek illegitim házassága, amelyről a lexikon ezt mondja:

Adamovics Vilma született 1877. május elsején. Egy postahivatalnok leánya volt és könnyelmű életet élt. 1896-ban barátnője, 1903-ban pedig neje lesz Lipót Ferdinánd osztrák császári hercegnek, aki, hogy Adamovics Vilma elvehesse, rangjáról és címéről lemond és a Wölfling Lipót nevet veszi fel. Ezt a házasságot 1907-ben Genfben az asszony hibájából felbontják, Adamovics Vilma pedig 1908. március 7-én mint örökös a steinhofi elme-gyógyintézetbe szállítják.

De nem kevésbé érdekes Ahlden-d'Olbreuse Dorottya Zsófia hercegnő genealógiája.

— **Az Aradhoz csatolt községek megyei vagyonáról a tanács fog dönteni.** Nagy-Arad megalakulásával, a város vezetőségének még egy formalitást kell végrehajtania. Az idecsatolt községeknek ugyanis területük s lakosságuk számának arányában, joguk van Arad megye vagyonának megfelelő hányadára. Ezzel kapcsolatosan a megye átiratot intézett a város vezetőségéhez, felkérve, hogy mondjon le hivatalosan a hozzácsatolt községek vagyonrészéről. Ma tárgyalta az ügyet az interimár bizottság, amely megállapította, hogy ebben a kérdésben csak a tanácsnak van joga dönteni. Így ez lesz az első kérdés, amely a megválasztandó tanács elé kerül.

— **Olthatatlan a moreni-i szondatűz.** Bucurestből jelentik: Moreni-i jelentések szerint a legutolsó kísérletek, amelyekkel a szondatűz felülről igyekeztek eloltani, nem sikerültek. A szakértők kijelentették, hogy ezután az oltás teljesen lehetetlenné vált.

— **Tárgyalások Ausztria és Magyarország között a vizumkényszer megszüntetéséről.** Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tageblatt szerint a közeljövőben a magyar külügyminisztérium egy kiküldött bizottsága érkezik az osztrák fővárosba, ahol a Magyarország és Ausztria közötti vizumkényszer megszüntetése ügyében folytat tárgyalást.

akinek atyja György Vilmos Braunschweig-Lüneburg hercege, anyja pedig d'Olbreuse Desimer Eleonóra volt, aki 1865-ben reverzális alapján a braunschweigi herceggel házasságszerű viszonyt kötött. Ebből a viszonyból egyetlen gyermekük született 1866. szeptember 15-én a fentebb említett Ahlden d'Olbreuse Dorottya Zsófia. Szülei csak tíz évvel utóbb kötöttek annak rendje és módja szerint való házasságot. Azonban a braunschweigi herceg már előbb közölte, hogy barátnőjét és gyermekét I. Lipót császár birodalmi grófnangra emelje. A kis komtesz azután tizenhat éves korában a hannoveri hercegnek lett a felesége. Ebből a házasságból két gyermek származott: György Ágost, aki később mint angol király a II. György nevet vette fel és Zsófia Dorottya, aki később I. Frigyes Vilmos porosz királynak lett a felesége. Ez a legszenzációsabb genealógiák egyike, mert a most említett két gyermek révén d'Olbreuse Zsófia Dorottya, illetve anyja, — aki mint említettük, a braunschweigi herceg barátnője volt — szépanyja lett jóformán az összes szuverén uralkodóknak, akik a világháború kitörése előtt Európában uralkodtak. Ha az 1912-es esztendő vesszük, az akkori monarchák közül d'Olbreuse Dorottya Zsófiától a következő uralkodók származtak: A 22 német állam uralkodói, élükön a német császárral és nejevel, valamint a szász uralkodócsaládot, Lippe fejedelemség uralkodócsaládját és Schwarzburg fejedelemség uralkodócsaládját. A nem német uralkodók közül pedig Dánia, Görögország, Nagybritannia, Luxemburg, Hollandia, Norvégia, Portugália, Oroszország, Svédország és Spanyolország uralkodói tisztelhetők ősiük d'Olbreuse Eleonórában.

Ez a két szerény szemelvény mutatja, mily érdekes adatokat és titkokat tár fel az Európai Illegitimék Lexikona.

— **A műszaki bizottság ülése.** Az elmúlt hónap végén tartották meg a nyilvános árlejtést hat új autobus beszerzésére. Számos ajánlat érkezett be és a város vezetősége holnapra műszaki bizottsági ülést hívott össze, annak megállapítására, hogy melyik ajánlat a legkedvezőbb. A műszaki bizottság a múltban ugyan a Ford-autobuszok vásárlása mellett döntött, azonban Lutai Cornel dr. arra való tekintettel, hogy épen a Ford-autók vásárlása miatt merültek fel ellene bizonyos gyanúsítások, ragaszkodott ahhoz, hogy az érdektelen szakemberekből összeállított műszaki bizottság tárgyalja le ezt a kérdést. Az autobusvásárláson kívül a műszaki bizottság több más kérdést is fog tárgyalni. Véglegesen dönt a város részére szükséges és már két év óta húzódó öntöző- és seprőautó vásárlásának kérdésében, majd Lutai Cornel dr. elnök felkéri a bizottságot, állítson össze megfelelő rendezési tervet Mikelaka részére. Ezzel kapcsolatosan különböző uccanyitások történnek és a műszaki bizottság dönteni fog az új uccák részére szükséges területek kisajátítása ügyében.

Hajhullás, hajkorpa

Képződés ellen használjuk a dr. Földes-féle Veropetrol hajszeszt. — Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

Egy prágai tanár okkupálni akarja a Holdat Csehország számára.

Orenacsek csak cseh állampolgárt visz magával a Holdba. — Néhány nap múlva utra két rakétáján Orenacsek.

Prágából jelentik: Orenacsek prágai tanár bejelentette, hogy néhány nap múlva rakétát röpit a Holdba. A hírre egy Zastrow nevű orosz újságíró, a Schlesische Zeitung munkatársa táviratilag érdeklődött a tanárnál, milyen feltételek között vinné magával. A tanár ma válaszolt az

újságírónak és közölte, hogy amennyiben volna is hely több ember számára a rakétában, csak cseh állampolgárt visz magával, miután ha felér a Holdba, az ottani területet Csehország számára okkupálna.

Mulatás közben tartóztatták le a csálai iskola igazgatóját.

A város sikkasztás miatt fejelentette Albu Ilie iskolaigazgatót. — Az ügyészség elrendeli az eltűnt Albu körözését. — Egy detektív felismerte a dárídózó igazgatót egy éjjeli lokáiban és felkísérte a rendőrségre.

(Arad, január 3.) Néhány héttel ezelőtt jelentette az Aradi Közlöny, hogy a város vezetősége bünyádi fejelentést tett Albu Ilie, a csálai iskola igazgatója ellen az ügyészségen. A fejelentésben Albu mintegy 80.000 lej elikkasztásával vádolták. A fejelentés alapján az ügyészségen megindult a vizsgálat, amelynek folyamán megállapítást nyert, hogy a vádak mindenben megfelelnek a valóságnak és az iskolaigazgató súlyosan megkárosította a várost. A vizsgálat adatai alapján Ludosan vizsgálóbíró beidézte kihallgatás céljából Albut, aki azonban az idézésre nem jelent meg. Erre elrendelték elővezetését, a lakására küldött detektív azonban nem találta meg, mert Albu ismeretlen helyre távozott.

Ludosan vizsgálóbíró, amikor fejelentette neki, hogy a sikkasztással vádolt iskolaigazgató nem tartózkodik Aradon,

elfogatási parancsot adott ki ellene és elrendelte az ügyészség Albu Ilie országos körözését.

Ez mintegy négy héttel ezelőtt történt, a nyomtalanul eltűnt iskolaigazgatót azonban nem sikerült megtalálni.

Tegnap aztán a véletlen rendőrközre futtatta

— **Szervezetbe tömörül a németországi magyarság.** Berlinből jelentik: A németországi magyarság eddig szervezetlenül élt. Most egy szervezetbe tömörítik a körülbelül 200.000 főnyi magyarságot. Miklós Elemér dr., a magyarok világszervezetének egyik vezéregyénisége, berlini tartózkodása alatt, előkészítette a németországi szervezetet, amely hamarosan megalakul.

— **A walesi herceg utra két Afrikába.** Londonból jelentik: A walesi herceg ma hajóra szállt Southamptonban, hogy Délafrikába hajózzon. A kikötőben óriási tömeg várta, amely lelkesedéssel ünnepelte a trónörökösöt.

— **Olasz lapok a Párisban teleplezett antifascista merényletről.** Rómából jelentik: A Giornale d'Italia „Kérdések, amelyekkel foglalkozni kell” címmel foglalkozik azzal a merényletről, amelyet Párisban telepleztek és amely szerint a Genfben induló olasz delegáció ellen az emigránsok merényletet akartak elkövetni. A lap azt írja, hogy a három letartóztatottnak ez csak egyik terve volt, előzőleg azonban bizonyára több hasonló merényletben vettek részt. A mostani merénylet csak egy láncszem, mert nemcsak Franciaországban és Hágában, hanem a többi államban is végrehajtottak merényleteket. A többi olasz lap szintén nagy cikkekből foglalkozik az olasz delegáció ellen tervezett merénylettel. A Popolo D'Italia szerint az összes emigráns merényleteket egy ember finanszírozza.

— **Levágta az orrát a hegyalfai villamos.** Ungurean Constantin kovaszinci legény újév estéjén résztvett a siriai (világosi) Román Nőegylet bálján, majd meglehetősen ittas állapotban hazafelé igyekezett. Felszállt a Kovaszinc felé induló villamosra, azonban lezuhant és olyan szerencsétlenül esett le, hogy a villamos majdnem az egész orrát leszelte. Súlyos állapotban szállították a kórházba.

a körözött iskolaigazgató. Az egyik éjszakai lokáiban egy vidám társaság mulatott. Egymás után bontották ki az üvegeket és a cigány mellett hangos dárídót csantak. Véletlenül bevetődött a lokálba egy detektív, aki felismerte Albut és szólott az egyik pincérnek, hogy hívja ki. Sápadtan engedelmeskedett a körözött iskolaigazgató a detektív felszólításának, aki közölte vele, hogy az ügyészségi utasítás értelmében letartóztatja és kérte, hogy feltűnés nélkül kövesse őt a rendőrségre. Albu még visszament, elbucuzott társaságától, kik semmit sem vettek észre a néhány perccel ezelőtt lejátszódott jelenetből, vette kabátját

és kiment az utcára, ahol már a detektív várta, akinek társaságában kocsi a rendőrségre hajtattak. Az éjszakát a sikkasztó iskolaigazgató a rendőrségen töltötte és ma délelőtt át kísérték az ügyészségre.

Az ügyészségen a soros ügyész hallgatta ki, majd a vizsgálóbíró elrendelte ellene a vizsgálati fogságot és bekísérték az ügyészségi fogházba, ahol külön cellában helyezték el. Az eljárás Albu iskolaigazgató ügyében tovább folyik.

— **Rémhírek a cionisták palesztinai összeesküvéséről.** Londonból jelentik: A jeruzsálemi arab sajtó egy összeesküvésről ad hírt, amelyet a cionisták pénzelnék és amelynek célja a főmufti meggyilkolása. A jeruzsálemi rendőrség megcáfolta a rémhíreket.

— **Ujabb vihar Anglia felett.** Londonból jelentik: Anglia felett újabb vihar dühöng. Több tehergőzös zátonyra futott.

— **Pusztít a papagálybetegség.** Anhaltból jelentik: Tegnap egy ottani asszony a kórházban meghalt. A halál okául először tüdőgyulladást állapítottak meg, azonban amikor az orvosok megtudták, hogy az asszony nemrég egy papagályt hozatott magának Hamburgból, a papagályt megölték és felboncolták. Hamarosan megállapítást nyert, hogy az asszony halálának oka a papagálybetegség volt.

Castiglioni Neuillybe költözött.

A bécsi művészek arra kérik mecénásukat, hogy ne szakítsa meg bszres vonatkozásait Béccsel. — Darvas Lili nyerte meg Castiglioni kísorsolt pezsgőt.

Bécsből jelentik: Néhány héttel ezelőtt jelentette az Aradi Közlöny, hogy Castiglioni Camillo, a háboru utáni idők legismertebb pénzembere elköltözik Bécsből. Castiglioni terve valóra vált, lassanként likvidálta bécsi érdekeltségeit, feloszlatta háztartását, megszüntette banküzletét, eladta azt a palotát, amelyben irodái voltak elhelyezve és most már csak a Miller—Eichholz-féle Prinz Eugen strassei házának és nagy értéket képviselő műkincseinek értékesítése maradt hátra. Castiglioni Camillo a múlt héten a Páris melletti Neuillyben egy villát bérelt, ahol együtt lakik feleségével.

A napokban érdekes esemény történt Castiglioni távozásával kapcsolatban. A bécsi művészek, írók, a színházi világ előkelő tagjai köztölt ivet köröztek, amelyben arra kérik Castiglioni, hogy ne adja el bécsi házáat és ne szakítsa meg összes vonatkozásait az asz-

Ma, szombat este Központi Étteremben Nagy Tombola-estély.

Nagyértékű nyereménytárgyak megrakhatók M. Fischer porcellánüzlet kirakatában, Fehér Kereszt-épület. Ugyancsak fellépnek az Aradon szenzációs nagy feltűnést keltett LES CONSTANT'S művészlánccspár. — Műsor és tombola után tánc.

— **Korcsolyázó kisdíjak borzalmis szerencsétlensége.** Kopenhágából jelentik: A befagyott Flion folyóra tíz elemi iskolai tanuló korcsolyázni ment. A jég azonban beszakadt és mind a tizen a vízbe fulladtak.

ARADIAK BUDAPESTEN! A Belvárosi Kávéház az aradiak találkozóhelye Budapestben. Jár az Aradi Közlöny!

— **Aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleményei.** Értesítjük a pénzügyigazgatóságnál fizetett összes nyugdíjasokat, hogy évi zárszámadások és rovincsolások miatt, nemkülönben a közbeeső ünnepekre való tekintettel, a január havi illetményeik folyósítása csak 8-án veszi kezdetét. Egyben felhívjuk figyelmüket az összes nyugdíjasokat, életbenjelmi bizonylatokról gondoskodjanak, melyek minden esetben a lakóhelyük kerületi rendőrhatalósága által láttamozandók. Egyben kérjük a hátralékos tagdíjaknak sürgős befizetését. Az elnökség.

— **Paál Aranka tánciskolájában a szokásos vasárnapi estély ma, szombaton lesz megtartva.**

— **A „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma most jelent meg.** A kitűnő német rádió-újság pompásan illusztrált száma rendkívül érdekes cikket hoz a berlini alvilágról, a Vatikán-állam rádiószolgálatáról, a zenéről és a munkáról és más érdekes témáról. Részletes európai rádióműsört is találhatunk a gazdag tartalmú lapban, amelyet érdekes kritikai és technikai rész egészít ki.

Thémes új tánckolont kezd Január 10-én a Varosligetben.

— **Megjelent a Garabonciás legújabb száma, érdekes, változatos tartalommal.** A Gara Ákos által szerkesztett, egyetlen erdélyi élelapon mindenütt kapható.

Hír szerint Hlinka miniszteri tárcát kap

A Slovak cáfol.

Prágából jelentik: Politikai körökben elterjedt hírek szerint a szlovák néppárt megállapodást kötött a kormánnyal. A megállapodás szerint Udrzal miniszterelnök szabadságra menetele után, Bechinc kelyettes miniszterelnök Hlinkának miniszteri tárcát ad. A Slovak c. lap élesen megcáfolja a hírt és kijelenti, hogy a tót néppárt nem hajlandó a cseh-német kormány áldozati bárányaként szerepelni.

A febratban, amelyet egy ismert iparművész készített el, az aláírók arra hivatkoznak, hogy Castiglioni kötelezettségei vannak Béccsel szemben, amelyet megajándékozott a rekonstruált Josefstädter Theaterrel, sőt a salzburgi Mozartem deficitjét is kifizette az utolsó években. A felirat aláírói szerint, ilyen mecénás nem hagyhatja el azt az országot, amelyhez a műpártolás ilyen erős szálai fűzik.

Az „elszegényedett” Castiglioni a Josefstädter Theater tagjait eddig minden évben igen értékes karácsonyi ajándékkal lepte meg. Az idén azonban nem küldött senkinek semmit, csupán hat üveg francia pezsgőt küldött a színészeknek. A színház ötven tagja nem tudott mit kezdeni ezzel az ajándékkal és elhatározták, hogy a pezsgőt kísorsolják. A nyertes Darvas Lili lett, a bécsi és berlini Reinhardt színházak viláhirű primadonnája.

Windischgrätz hercegné távirathamisítással vádolja Brombin müncheni tanárt.

Kihallgatják az összes olasz tanukat.

Budapestről jelentik: 1913-ban halt meg gróf Andrassy Dénes, a széles körökben ismert műgyűjtő, aki az egész világot beutazta, hogy páratlanul értékes műgyűjteményét újabb és újabb felfedezésekkel gyarapítsa. A grófnak utazásaiban hűséges társa volt Brombin József müncheni tanár, mint titkár. 1912 telén a gróf, amikor egészségi állapota nem a legjobb volt, Brombin tanárral együtt délvidékre, Palermóba utazott, ahol szanatóriumban kezeltette magát. 1913 februárjában is Palermóban időztek még és erre az időre vezeti vissza Brombin tanár azt a hatalmas követelést, amelyet a budapesti törvényszéknél benyújtott kerészetében herceg Windischgrätz Lajosné született Széchenyi Mária grófnő, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat és a Magyar Tudományos Akadémia ellen érvényesít.

Előadja a tanár, hogy a gróf, aki már érezte, hogy nem fog sokáig élni, előtte többször kifejezte azt az óhaját, hogy jövőjéről gondoskodni kíván. Ezért

1913 februárjában Palermóból táviratot küldött akkori jószágkormányzójának, Sulyovszky Istvánnak, arra utasítva, hogy 200.000 márkát Brombin részére utaljon át.

A jószágkormányzó megkapta a táviratot, a pénzt azonban nem küldte el mindjárt, mert nem volt meggyőződve arról, hogy a távirat Andrassy Dénestől származik. Amikor azonban a pénz kiutalását maga Brombin is sürgette, Sulyovszky intézkedett a pénz elküldése iránt.

Mire azonban az összeg Palermóba a megadott címre érkezett, a gróf már súlyos beteg volt és a pénz kifizetése előtt meghalt. A tanár ezután jelentkezett a pénz felvételére, az olasz bank azonban megtagadta a pénz kifizetését,

azzal az indokolással, hogy a küldemény a gróf nevére volt címezve és így senki másnak nem adhatja ki.

Gróf Andrassy Dénes halála után megindul a hagyatéki eljárás, amelynek folyamán a müncheni tanár is bejelentette igényét a 200 ezer márkára. Az örökösök közül azonban csupán a herceg Lichtenstein Jánosné, született Andrassy Marica grófnő mutatkozott hajlandónak az összeg részének megfizetésére és mivel ő a hagyatéknak csupán nyolc huszad részét örökölte, a 200.000 márkára aránylagos részét,

30.000 márkát ki is fizette a tanárnak. A többi örökös a tanár követelését nem ismerte el

és mint hogy a gróf egész vagyonát Windischgrätz hercegné, az Akadémia és a Képzőművészeti társulat örökölte, a tanár ezektől követeli a még hátralékos 120.000 márka bizonyos csökkentett kulcs mellett valorizált aránylagos részét, 81.000 pengőt.

Ebben a perben már megtartotta a perfelvételi tárgyalást Marczelly Béla dr. tanácselnök. A bíróság ekkor kötelezte a megtámadott örökösöket, hogy védekezésüket előkészítő iratban terjesszék elő. Az örökösök a bíróság meghagyásának eleget is tettek s a most megtartott tárgyaláson Windischgrätz hercegné ügyvédje érdekes védekezést terjesztett elő. A hercegné szerint a tanárnak semmi sem jár, mert azok a táviratok, amelyekre igényét alapítja, gyanús eredetűek.

A hercegné arra az álláspontra helyezkedett, hogyha a távirat a gróf kezétől származik is, ez még semmiképpen sem kötelezi az örökösöket, mert a táviratot meghamisították. A sürgöny ugyanis — magyarra fordítva — a következőképen szól:

„Kérek azonnal küldeni csekk útján 200 ezer márkát Giuseppe nevére Palermo via

Elkeseredett pereskedés gróf Andrassy Dénes 200.000 márkás ajándéka körül.

Lincoln 3 a Banca Italia részére. Gróf Andrassy Dénes”.

A hercegné állítása szerint az eredeti blankettán a Giuseppe szó után még egy név állott, a melyet a táviratból kivakartak vagy kiradiroztak. A hercegné állítása szerint nyilvánvaló, hogy a Brombin név helyén eredetileg más név szerepelt, amelyet valaki eltávolított, hogy azután a Brombin nevet írja be.

A második táviratot a hercegné állítása szerint már nem a gróf, hanem a tanár küldte

Borzalmas módon gyilkolták meg fegyencétsai a gyermek-pontásért elítélt tanárt. Husz fegyencétsa követett el rajta bosszúból erkölcsstelen merényletet, amibe a tanár belepusztult.

Bucurestiből jelentik: Targoucnából érkező jelentés szerint az ottani fegyencétsen karácsony harmadnapjának éjszakáján szörnyű módon meggyilkolták a fegyencek Bucolov Aristid kényszermunkára ítélt tanárt.

Még enlékezében él Erdély újságolvasó közönségének az a botrány, amely a múlt év tavaszán pattant ki Szászvároson és amelynek középpontjában a Tg.-Ocnán meggyilkolt tanár állott.

Bucolov Aristider a regátból helyezték Szászvárosra, ahol az egyik leányiskolában tanított. Ez a tanár szabad idejében magánórákat is adott lakásán kizárólag alsóbb osztályú növendékeknek és az órákat arra használta fel, hogy valamennyi tanítványát megrontotta. A megrontott leánykákat pedig azzal fenyegette meg,

hogy ha el merik árulni a dolgot, úgy valamennyiüket megbuktatja.

Egy ideig még hallgattak a leánykák, de később valahogy kipattant az ügy és a tanárt letartóztatták. Júniusban tartották meg a fő tárgyalást, amelynek során a tanárt többesrendű kényszermunkára ítélték, amit a felsőbb fórumok is jóváhagytak. Bucolov Aristidet bihtetésének kitöltése végett a targuocnai sáncába szállították.

A öbbi fegyencek, a keménykötésű rablógyilkosok s egyéb bűnözők, mikor megtudták, hogy a tanárt miért ítélték el, borzalommal vegyes undorral fordultak el a „művelt” tanártól és bojkottálták maguk között Bucolov Aristidet. A tanár emiatt állandóan gunyolódott fegyencétsaival, aminek azután szörnyű módon adta meg az árát. A fegyencek már korábban összeesküdtek a tanár ellen és

Sulyovszky jószágkormányzóhoz és ez a sürgöny a következőképen szól:

„A gróf ur állapota lassan, de javul. A táviratot sajátkezűleg írta és Benesia nővére nek megmutatta. Az eredetét magamnál tartom”.

Felette gyanús — mondja a perirat — hogy az átutalást már nem a gróf, hanem maga a tanár sürgette meg. De különben is csupán ajándékozási ígéretről lehet beszélni, ez pedig mindaddig, amíg az ajándékozás a valóságban meg nem történik, a gróftól és így örökösétől sem kötelezi. Andrassy Dénesnek az a kijelentése, hogy Brombin jövőjéről gondoskodni fog, általánosságban tartott kifejezés, amely azonban még nem ad alapot igények támasztására.

A felek ellentétes előadásának tisztázása céljából Marczelly tanácselnök elrendelte a bejelentett összes olaszországi tanuk kihallgatását.

elhatározták, hogy radikális módon eltalálják maguk közül azt az embert, aki még a rablógyilkosok etikéjébe is ütköző cselekményt követett el. A terv keresztülvételére karácsony harmadnapjának éjszakája látszott a legalkalmasabbnak. A hálóteremben, amelyben negyvenen aludtak, már előzőleg megbeszélték a terv összes részleteit és nyugovóra tértek. A tanár szokása szerint megint gunyolódni kezdett az egyik fegyencel. Erre egy adott jelre a többi fegyencek kiugrottak ágyaikból és rárohantak a tanárra, akit letepertek ágyába és mintegy husz fegyenc ugyanolyan módon bánt el a tanárral, ahogyan ő tette tanítványaival. A tanár még kiabálni sem tudott, mert a száját fellepeckelték és így tehetetlenül vergődött ágyában, majd eszméletét veszítette. Később magához tért, de

reggelre borzalmas kínok között kiszenvedett.

A fegyencétsen igazgatósága szigorú vizsgálatot indított az ügyben és az esetet jelentette a felsőbb hatóságoknak, amelyek szintén megindították a vizsgálatot a nem mindennapi gyilkosság ügyében.

reggelre borzalmas kínok között kiszenvedett.

A fegyencétsen igazgatósága szigorú vizsgálatot indított az ügyben és az esetet jelentette a felsőbb hatóságoknak, amelyek szintén megindították a vizsgálatot a nem mindennapi gyilkosság ügyében.

Autóközpontot állítanak fel az autók ellenőrzésére. Új rekvirálási módszert vezetnek be.

Bucurestiből jelentik: Joanitescu belügyi államtitkár kezdeményezésére a belügyminisztériumban jelenleg egy autóközpont felállításán dolgoznak, amelynek hivatása az országban levő összes autók adminisztrációjának központosítása.

Romániában az autók száma 36.000. A lakosság számához viszonyítva Románia az autók számának terén a világon a hetedik helyet foglalja el. Az autóközpontnak — tekintettel az új forgalmi rendeletről — az lesz a kötelessége, hogy legfelsőbb fokon bíraskodjék az autókval kapcsolatos közigazgatási ügyekben.

Újabb 100.000 lejt kérnek az arad munkanélküliek részére.

(Arad, január 3.) Újév napján — mint ismeretes — megkezdte a működését a két aradi népkonyha az egyik a ligetben, a másik a szegényházban. A munkanélküliek közül eddig összesen 250-en jelentkeztek utalványért, azonban a jelentkezések egyre folynak, úgy, hogy ezen hét végén a népkonyhán étkezők száma lényegesen emelkedni fog. L. utai Cor-

hogy az országban előforduló összes kihágásokat feljegyezze, hogy a pénzügyigazgatóság részére szükséges statisztikát elkészítse és a hadügyminisztériumnak mindenkor rendelkezésre álljon a nemzetvédelem céljából diszponibilis autók számával.

A Cuvantul, amely az autóközpont létesítéséről szóló hírt közli, megjegyzi, hogy a rekquirálásnak új módját fogják rendszeresíteni, amely úgy az államnak, mint annak az autótulajdonosnak hasznára válik, aki autóját az állam rendelkezésére bocsátja.

nel dr. interimár-bizottsági cinök ma megbízást adott Popa Constantin városi kulturálisnácsonak, hogy lépjen érintkezésbe az aradi nagy vállalatokkal és cégekkel s kérjen támogatást a népkonyha részére.

Tar no ve a nu munkaügyi felügyelő ma megbeszélést folytatott Fancsali és Strengár I., Sava párttitkárokkal a munkanélküliek megbízottjaival és megállapodtak abban, hogy munkaügyi felügyelő újabb 100.000 lejt kér a kormánytól a munkanélküliek részére szükséges felbeszerzésére.

250 letartóztatás a lahorei határozat első következménye.

Január 25-én nagy tüntetés lesz Anglia ellen. — Gandhi nyilatkozata.

Lahoréból jelentik: Az ind függetlenségi mozgalom, a lahorei kongresszus ismeretes proklamációja után egyre nagyobb mérvet ölt. Mahatma Gandhi végleg magával sodorta a szélsőséges függetlenségi hatalmas tábora, akiknek élén Motilal Nehru áll, úgy hogy ma már Gandhi elvesztette irányító erejét és befolyását a tömegek felett.

A függetlenségi között egyre jobban tért hódít az angolokkal való leszámolással kapcsolatos a politikai gyilkosságok gondolata. Hogy mily elkeseredet a hangulat Indiában az angolok ellen, azt élénken jellemzi egy nemrégiben Delhi-ben lefolyt törvényszéki tárgyalás. A bíróság

előtt politikai gyilkossággal vádoltak állottak, akik a tárgyalás folyamán angolellenes dalokat énekeltek és halált követeltek az angol kormány fejére. A benszülöttekből álló bíróság szó nélkül hallgatta végig a tüntetést és még csak megróvásban sem részesítette a vádlottakat.

A lahorei kongresszus határozata következtében 250 letartóztatás történt. Hírek szerint január 25-én nagy tüntetés készül Anglia ellen. Gandhi ma nyilatkozott a kongresszus határozatával kapcsolatban és kijelentette, hogy támogatja ugyan a függetlenség eszméjét, azonban minden erőszakoskodást elítél.

KÖZGAZDASÁG.

Az elmúlt évben csaknem kétmilliárd lej adót fizetett Arad.

Elkészült az aradi pénzügyigazgatóság kimutatása az 1929. év bevételeiről. — 158 millió gyarapodást eredményeztek a szigorú adóbehajtási rendeletek. — Pop Marcus nyug. aradi pénzügyigazgató nyilatkozata.

(Arad, január 3.) Az elmúlt esztendőben a pénzügyi kormány egymás után küldötte a legszigorúbb utasításokat a pénzügyigazgatósághoz az adók kiméletlen behajtása tárgyában. Az adó-kivető bizottságok a napról-napra fokozódó gazdasági válság dacára lényegesen felemelték az adókat és ezeknek a felemelt adóknak behajtása az elmúlt esztendőben teljes erővel folyt. A miniszterium a pénzügyigazgatóságok vezetőit személyükben tette felelőssé az adók behajtásáért és így a pénzügyigazgató kénytelen volt szigorú rendszabályokat életbe léptetni. Pop Marcus pénzügyigazgató azonban a lehetőséghez képest igyekezett mindenkivel szemben engedékeny lenni s mindazokat a könnyítéseket megadta, miket neki módjában állott engedélyezni. Most készült el a kimutatások, amelyekből meg lehet állapítani, hogy a szigorú adóbehajtási utasítások nem tévesztették el a célt, mert

az elmúlt esztendőben 157 millió 628.841 lejjel több folyt be Aradon és Aradmegyében a pénzügyigazgatóság pénztárába, mint 1928-ban.

A végelszámolás szerint az aradi pénzügyigazgatóság összehívta az elmúlt esztendőben 1.979.924.599 lej volt, tehát

mintegy 21 millió lejjel kevesebb két milliárdnál.

Ebben az összegben benne vannak az összes egyenes és közvetett adók, illetékek, vámok és egyéb állami bevételek. Ezzel szemben a pénzügyigazgatóság területén az összes kiadások 1.706.623.076 lejt tettek ki. Egyenesadó bevételek 292 millió lejt tettek ki, az állami jövedék-bevételek pedig a kimutatásban 1.407.373.676 lejjel szerepelnek, 1.234.138.519 lej állami kiadással szemben.

Ha az elmúlt év bevételeit összehasonlítjuk az 1928. esztendő bevételeivel, akkor könnyű megállapítani, hogy a szigorú adóbehajtási rendeletek eredménnyel jártak. Míg 1929-ben 21 millió lej hiány 2 milliárd volt a pénzügyigazgatóság bevétele, 1928-ban 1.820.295.758 lej folyt be 1.695.679.673 lej kiadással szemben. A bevétel gyarapodása a gazdasági viszonyok általános leromlása dacára közel 158 millió lejt tett ki.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Pop Marcus pénzügyigazgatóval, aki január elsejével nyugalomba vonult és most adja át hivatalát Caba Gyula subad-minisztrátor, delegált pénzügyigazgatónak. Pop Marcus adminisztrátor munkatársunk előtt a következőket jelentette ki:

— Az átadás folyamatban van és még néhány napig el fog tartani, tekintettel arra, hogy nagy értékek átvételéről van szó. Az elmúlt évben a kivetett adóknak 86 százaléka folyt eredmény nagyon szép és sokkal több folyt a megelőző évben és mégis azt hiszem, a költség nem panaszkodhatik, hogy kiméletlenségünk volna az adóbehajtásban. A lehető leghaladékosabban igyekeztünk mindenkinek haladékosan megadni a lehető legtöbbet, amit a törvények megengedtek, mert csak akkor lehetünk a legnagyobb és legerősebb válságos helyzetbe hozhatnánk, ha egy-

szerre kellene adóját befizetni. És az adók meg lehetősége szépén folytak be, pedig kényszerrendszabályokat csakis a legkritikább esetben alkalmaztunk. Így például a veréseket sem tartottunk az elmúlt évben, eltekintve egy-két esettől, amikor az illető cég már ugyanis esőbe jutott.

Január elsejével megrágult az áruszállítás

A CFR váratlan tarifaemlése. — Vaggononként 50 lej felár fizetendő minden kocsi után.

Bucurestiből jelentik: A CFR, vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1930. évi január elsejétől kezdve az uttörvény alapján újabb illeték fizetésére kötelezi a közönséget. A rendelet szerint január elsejétől kezdve minden tíz tonnás, mészkővel, pirittel, vasércel, zuzott kavicsal, homok- és szegélykövel megrakott vasuti kocsi után 25 lej, minden egyéb áruval megrakott tíz tonnás kocsi után pedig vagononként 50 lej fizetendő, már a földalatti vasuti állomáson.

Ez a rendelet érzékenyen érinti és sújtja különösen az iparvágányok tulajdonosait, akiknek áru közutakat ténylegesen nem érintenek, illetve nem vesznek igénybe.

Az új rendeleti intézkedés annál feltűnőbb, mert a CFR, vezérigazgatósága mindkét esetben a vasuton kívül álló hatóságok céljaira szedi az új illetékeket, holott éppen a CFR, hivatalos lapjának múlt évi december 12-én kelt 459. számában jelent meg 109.474. szám alatt az a szigorú rendelet, amelyben a vasutigazgatóság a legkategorikusabban elmeredő alkalmazottainak, hogy a közhírré tett vasuti díj-szabásokban feltüntetett díjakon kívül semmi néven nevezendő és más, a vasuton kívül álló hatóságok javára eső illetékeket be ne szedjenek.

— Hargitay Bertalan lett a kolozsvári értéktőzsde alelnöke. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felterjesztése nyomán, Vlad Aurel kereskedelmi és iparügyi miniszter a kolozsvári értéktőzsde elnökévé Comsa Ionel szenátort, a Banca Centrala vezérigazgatóját, alelnökévé pedig Hargitay Bertalant, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t. vezérigazgatóját nevezte ki. Az árutőzsde elnöke Romanovici Gergely, a Siatul Negustoresc kolozsvári vezértitkára lett, alelnöke pedig Gál Zsigmond, a Renner Testvérek Bőrgyára r.-t. igazgatója.

— Megfizette az állam a Banca Nationala kétmilliárdos előlegének utolsó részletét is. Bucurestiből jelentik, hogy a pénzügyminiszterium tegnap kiegyenlítette a Banca Nationala-nál annak a kétmilliárd lejes előlegnek utolsó részletét is, amelyet a folyókiadások fedezésére az év kezdetén nyújtott a bank az államkincstárnak.

AMIG ON ALSZIK
A
DARMOL
DOLGOZIK

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be Darmolt és holnap reg-

gel jó kedvvel és friss erővel ébred: **Almatlansága, idegessége, fej- és derékfájdalmait,** valamint gyermekeinek **csalánkítségét** ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szüksége önnek és gyermekeinek **Darmolra**, az enyhe és biztos hatású **csokoládés hashajtóra**. Kifejezetten **Darmolt** kérjen, mert csak a **Darmol** hozza meg önnek és családjának a várva-várt enyhülést. Egy doboz elég 20—30-szori használatra.

— Változások a Resica vezetésében. A hivatalos lap legújabb száma közli azokat a változásokat, amelyek a Resica-műveknél történtek. Tigreanu Livius dr. volt temesvári prefektust a művek kormánybiztosává nevezték ki, Coanda tábornok-ellentengernagy helyébe. Sieghart Rudolf dr. és Garr Max igazgatósági tagok helyébe Lechner Pált, Auschnitz Maxot, Barbu Stirbey herceg, igazgatósági elnököt, saját kérésére, január 1-től felmentették állásától. Felmentették még Busila Constantin administrateur delegu-t vezérigazgató-helyettesi állásától, de adminisztratori tisztje megmarad. Melléje rendelték második administrateur delegu-nek Auschnitz Maxot. A munkálatok végrehajtására végrehajtó-bizottságot neveztek ki, a következő összeállításban: elnök: Barbu Stirbey herceg, tagok: Auschnitz Max, Busila Constantin, Lechner Pál (a bécsi Credit Roman bankok megbízottja) és Stefanescu N. P.

— Az új pénzügyi törvények megjelentek a hivatalos lapban. A Monitorul Oficial december 25-iki száma közli az új pénzügyi törvényeket. A hivatalos lapban a következő törvények jelentek meg: Az új törvény a forgalmi- és fényüzési adóról. Az adótörvény egyes intézkedéseiről és az összjövedelmi adóról szóló törvény. Az 1929. július 20-iki királyi dekrétum hatályának az 1930. évre való fenn-tartásáról szóló törvény. A közlekedési és ipari illetékekről szóló törvény. A bélyeg- és illetéktörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvény. A kincstárnak az adózás tekintetében történő kijátszásának megtorlásáról szóló törvény.

Bűnvádi feljelentés a temesvári Hermes-bank vezetősége ellen.

A betétesek január 5-én gyűlést tartanak.

Timisoaráról jelentik: A Hermes-bank betétesei által megválasztott bizottság tegnap este ülést tartott és egyhangulag úgy határozott, hogy **úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság összes tagjai ellen bűnvádi feljelentést tesz,** de ugyanakkor bűnvádi feljelentést tesz folyamatba ama személyek és hivatalnokok ellen is, akik a legutolsó napokig segédkeztek nyújtottak arra, hogy a bank igazgatói és tisztviselői még azt a kis vagyon is elvonják a betétesek elől, amely a fizetésképtelenség után még megvolt.

A betétes-bizottság január 5-ére gyűlést hívott össze, amelyen erélyes fellépésre akarták magukat elhatározni a betétesek, akik szerint igen sok szabálytalanság történt a bank vezetése körül. Hír szerint október végén a bank igazgatója felszólította egyik ismerősét, hogy többszáz ezer lejre rugó betétjét vegye ki attól a banktól, hof régtől fogva elhelyezve tartotta és helyezze el a Hermesnél, aminek fejében nagyobb kamatot és azonkívül saját zsebéből még két százalék külön kamatot fizet. Az illető, akit az ajánlat csábított, a betétösszeget átdiszponáltatta a Hermes-bankhoz.

A másik hírvé eset, hogy 1924. óta mintegy kilenc millió lej értékű olyan kifizetetlen váltó gyűlt össze, amelyet a bank sem meg nem óvatoltatott, sem nem peresített. Tulnyomó részt rossz váltókról van szó, vagyis olyanokról, amelyeknek összegét peresítés esetén sem lehetett volna behajtani.

!! Nagy occasio !!

A raktáron levő összes női és leányka télikabátok és szőrmebundák minden elfogadható áron lesznek kiárultva.

!! Nagy occasio !!

Iuliu PLESZ Gyula cégnél Arad,

FIGYELEM!!

a színház hátsó bejáratával szemben. ←

Kérem a címre figyelni!!

FIGYELEM!!

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZOMBAT, január 4.

Bucuresti, 18.10. Könnyű zene. 21. Színházi előadás. — Belgrad, 21. Sztamatovics Jelka szopránénekő dalestje. 22.40. Grufics Ante zenekara. 23.40. Táncczene. — Berlin, 20. Olasz dalok. 21. Kabaré. Utána táncczene. — Katowice, 21.30. Hangverseny. 24. Táncczene. — Köln, 18.30. A duisburgi citeraegylet hangversenye. — Leipzig, 20.30. Jessel Leó zeneszerző művei. 23.15. Táncczene. — London, 24.15. A „Drága szerelmek” II. felvonása. Utána táncczene. — Milano, 21.30—1.30. Operett Torinóból. Utána Táncczene. 0.40—1.30. Közvetítés Torinóból. — Prága, 20.05. Vidám est. 21.15. Gramonfon-táncczene. 22.20. A Bakule gyermekzenekar hangversenye. 23.20. Kávéházi zene. 24. Kávéházi zene. — Wien, 20.55. Kamarazene. (Schubert B-dur zongoratrió.) 21.30. Régi és új operettek részletei. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvédegyalozred hangversenye. 1.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 6.40. Gramofonhangverseny.

VASÁRNAP, január 5.

Bucuresti, 11.30. Harmóniumjáték. 17. Katonazene. 21. Zongorajáték. 21.45. Guitanu operaénekő dal-

estje. 1.15. Hegedűjáték. — Belgrad, 17. Cigányzene. 21. Kamarazene. 23.50. Szórakoztató zene. — Berlin, 18. Szórakoztató zene. 21. Hangverseny. Utána: Dajos Béla tánczenéje. — Leipzig, 19. Lant-dalok. 20.30. Lortzing: „A két lövész” című háromfelvonásos vigoperája az altenburgi színházból. Utána táncczene. — Wien, 19.45. Kamarazene. 21.05. Nestroy: „A szétépett” című énekesbohózata. Utána a Pauscher-zenekar esti hangversenye. — Budapest, 10. Ujsághírek, kozmetika. 11. Református istentisztelet a Kálvin-térj templomból. 12. Egyházi zene és szentbeszéd a lipótvárosi Szent István Bazilikából. 12.30. Egyházi zene. 1.30. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 4.30. A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. Dr. Szathmáry Arisztid m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő: „A borkezelésnél szükséges tisztaságról”. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.15. Cselényi József, a Nemzeti Színház művésze magyar nótákat énekel. 7.20. „Színműelőadás a Studióban. „A két róka”. Vigjáték három felvonásban. 9. Zongora-hegedű-szonáták. Előadja Dohnányi Ernő dr. és Thomán Mária. 10. A m. kir. 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Majd: a Fejes szalonzenekar, az Ostende-jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból.

Az Aradi Közlöny**apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei**

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám.

Dohánytőzsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Karácsonyi-trajik volt Weitzer János-ucca.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 6 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbelveggel ellátott kérdészközlésre válaszolunk. Ajánlatok írásos levelek továbbítására megfélelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DELUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

„VARLAK RÓZSAM” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 123

ALKALMAZÁS.

FŐZNI tudó mindenfelvétetik. Tritthaler Ferenc volt Kazinczy-ucca 6 sz. az emeleten. 104

ÁLLÁSBA juttatók ügyvédi irodába szerény megbízható, románul beszélő fiatalembert. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 119

UNTERRICHTE deutsche und ungarische Stenografie, sowie deutsche Sprache nach bewährter Methode. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 117

HUSZONHAT éves kereskedő periekt román, köt., szövött-, rövid- és kézimunka szakmából állást keres. Vidékre is elmegyek. Cím Mávor Sándor Arad-Séga, Str. Nicolae Bolcaș No. 19. 116

LAKÁS.

KIADÓK 1930. február hó 1-re a „Victoria” takarékpénztár (Bulevardul Regele Ferdinand 1-3 sz.) házaiban 1. vagy 3 szobás irodahelyiségek és egy 3 szoba, fürdőszobás udvari lakás 6521

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VIADUKTNÁL modern uccal szoba, konyha azonnal kiadó. Strada Ardealului 1. 121

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FORD TEHERAUTO egy tonnás, üzemenkés állapotban 36 000 lejért eladó. Kozma és Társánál Radna. 120

ANTIK VIRINEK, komódok, szekrény, antik órák, kandalló szőnyegek, sekreter, intarziás Biedermayer szalon, festmények, férfi és női bundák, tükrök, írtelék, asztalok, székek, majolika tárgyak, evőeszközök, antik asztali lámpák, vtrintárgyak, díszágyak, paravánok, márványasztalok, kézimunkák, girandók stb. eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca), Neumann-palota. 1000

ELADÓ 2 drb stráfkocsi, 1 drb. amerikai hómok futó, külön szántalppal, 1 drb. csukott batár. Bővebbet ad Tritthaler-iroda, Str. Iosif Vulcan 6. sz. em. 105

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

A legmodernebb és vízvezeték javítások jutányos árban készülnek Lukács Str. Bratianu (Weitzer J.-ucca) 19. szám.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Címre ügyelni!

(Szabadság-tér) 10. szám.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Könnyű étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Rádiókészülékek

6-18 havi részletfizetésre kaphatók.

„SIRIUS” Elektrotechnikai Vállalat

Arad, Str. Eminescu 1. (Deák F.) Fehér Kereszt-épület.

Salgóné bizományi üzlete

Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman palota.

bizományba vesz és elad:

antik és modern bútorokat, szőnyegeket, díszágyakat, órákat, porcellánokat, festményeket, complete szobaberendezéseket, szőrmeket, férfi és női bundákat

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1454

MACULATURA PAPIR 5 kilogramos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Boltkezelőt

keres a tornyai (tornyai) „HANGYA” szövetkezet, ki 50.000 lej készpénz óvadékkal rendelkezik. Javádmazása: havi 600 lej fix 3% forg. jutalék, monopoláru után csak 1%, a forgalom 100.000 lejen felül havonként. — Jelentkezni lehet: „HANGYA”-raktár Arad. 124

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmeiester és ítszítelőüzlet volt, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

TÖBB éve fennálló, jól bevezetett fatelep átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 107

Porosz **Koksz** Telefon **Köszén** 461

aprított **Tüzifa**„reforma” **Faszén**

házból szállítva minden mennyiségben kapható:

ALTMANN EDE cégnél Arad.

Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér) 44.

Diana-fürdő

újjonnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőárak

Maculatura papir 5 kg csomagokban kapható Aradi Közlöny kiadóján